

Parmenidov put istine i put mnenja

Vrsta: Seminarski | Broj strana: 6 | Nivo: Filozofski fakultet

“O prirodi” je naziv poeme elejskog mislioca Parmenida, u kojoj on izlaže svoje filozofsko učenje o Jednom, odnosno o prvobitnom elementu (prapočetku) svih stvari. Parmenid govori o prirodi Jednog – Bića tj. o njegovoj biti. XXV fragmenata koji su sačuvani mogu se razvrstati u četiri grupe: prvi – uvodni, drugi – „put istine“, treći – „put mnenja“ i četvrti za koji se smatra da ga ne čine originalni Parmenidovi fragmenti.

Uvodni deo počinje metaforičkim opisom neke vrste putovanja, na kom Parmenid vođen Sunčevim kćerima putuje put boginje, Preko svih gradova i svega ovozemaljskog da bi mu ona ukazala na put istine kojim se svet kreće i put mnenja do kojeg drže svi smrtnici, a koji se ogleda u pogrešnom shvatanju „lepo – kruge istine“.

„I boginja me rado primi, rukom mi ruku desnu uze i ove mi reči šaljući govoraše: O mladiću vizarima praćen što stižeš u naš dom kobilama koje te nose, pozdravljen budi, jet te nije zla sudba poslala da kreneš na ovaj put (od staze ljudi je on daleko), već Red i Pravo. Ti treba sve da saznaš od mene, i nepomično srce lepo – kruge istine i mnenja smrtnika u kojima nije istinsko pouzdanje“ . Istina je samo jedna, a učenje o istini uvek isto. Istina ima „nepomično srce“, kako smatra Parmenid, i to je već početak njegovog učenja o Biću.

Put istine je put na koji navodi boginja Parmenida i to je put misli. Cilj njegovog učenja je da dokaže „da jeste“, znači postojanje kao takvo. Istraživati se može samo to da jeste (biće) – znači ono što se može misliti i ono što se može govorom izraziti, a ne da nije i da može ne – biti (ne – biće) jer je nezamislivo, nesaznajno i nemoguće da je izgovoriti. Znači biće kao jestanje za razliku od druge mogućnosti – ne-biću tj. ne-jestanja. Ono se ogleda u mišljenju jer isto (biće) se može misliti i biti“. Mi sebi možemo predstaviti jednu stvar, ali je ne možemo predstaviti kao ne-biće već samo kao biće. Takođe se ne može govoriti o nepostojećem jer ono nije predmet mišljenja. Nema ničeg drugog sem bića koje jeste, i koje je predmet mišljenja.

„Još jedino ostaje kaža o putu kako jeste; na njemu su sva znamenja baš mnoga, da je biće nestvoreno i nepropodno, celo jednorodno, nepokretno i ne bez dovršenja; ono ne bejaše jednom niti će biti, jer je ono sada skupa sve jedno, neprekidno; jer, kakvo ćeš postanje za njega iznaći?“

Znamenja kako kaže Parmenid jesu u stvari odlike i načela bića. Navodi da je biće nestvoreno i nepropadno, jer ako nešto nastaje iz bića ono već jeste, a ako nastaje iz ne-bića onda ono prosto nije, jer iz ništa može da sledi samo ništa. Ono nikada nije moglo biti ni mogućnost jer bi onda moralo nastati iz nečega što jeste (znači uvek je bilo). Ono što jeste jeste potpuno – stvarnost kojoj se ne može ništa dodati ni ništa oduzeti jer ne postoji ništa različito od nje . Mnoštvo bi značilo podeljenost različitostima, a različito od stvarnosti je samo nestvarnost (ne-biće koje ima svoj ne-put).

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com